

A

Komárom-vidéki takarékpénztár alapszabályai.

I-ső fejezet.

A társulat czíme és székhelye.

1. §.

A „Komárom-vidéki takarékpénztár“ czég alatt egy részvénytársulat alakittatik, melynek czélja a kevésbbé vagyonos néposztálynak alkalmat nyújtani arra, hogy megtakarított összegeinek feleslegét, azok kamataival s a fel nem vett kamatok kamataival szaporithassa. Feladata továbbá: az ipart és kereskedelmet általában, — e mellett pedig a lakosság minden osztályának tevékenységét előlegek és kölcsönök adása által előmozdítani.

2. §.

A társulat székhelye Rév-Komárom városa, eshetőleg fiók-telepekkel Nagy-Megyeren, Kis-Béren és Ó-Gyallán, melyeknek felállításához azonban a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. ministerium előleges engedélye eszközzendő ki.

3. §.

A társulat czége az illető törvényszéknél bejegyeztetik. A cím, a czimbélyeg előnyomása mellett, az elnök, vagy helyettese, — továbbá két választmányi tag által jegyeztetik. A választmánynak azonban jogában áll a cég együttes aláírására az intézet valamelyik hivatalnokát is felhatalmazni, mely esetben az illető hivatalnok neve törvényszékieleg bejegyzendő.

A) Részvénytőke.

4. §.

A takarékpénztár alapvagyonát a 100,000 forintban megállapított részvénytőke képezi, mely 1000 drb. 100 oszt. ért. frtos részvény kibocsátása által hozatik létre.

5. §.

A takarékpénztár megnyitása előtt minden részvényre 30 % fizetendő be, a további fizetések idejét és mennyiségét a választmány határozandja meg, oly módon, hogy minden részlet befizetésére legalább 2 heti határidő engedendő, és ez a magyarországi hivatalos és legalább még egy olvasottabb pesti lapban háromszor egymásután közzé teendő.

6. §.

A ki a teljesítendő befizetést a meghatározott időben nem eszközli, elveszti a már befizetett összeget, mely a tartalékalap javára fog fordíttatni. Ily részvények helyébe az igazgató tanács ugyanazon számok alatt újakat bocsát ki.

A részvény megsemmisítését egy a hivatalos

lapban közzé teendő felhívásnak kell megelőzni, melyben a részvény illető számának kijelölésével a befizetésre újabb 4 heti határidő tűzetik ki.

7. §.

Minden részvény bizonyos névre szól, s folyó számmal láttatik el.

Minden folyó szám alatt a részvénykönyvben egy külön lap nyittatik, melyre a részvény-tulajdonos neve s lakhelye, a történt átíratások s a szelvények kifizetése feljegyeztetik.

A részvények és ideiglenes részvényjegyek az elnök vagy helyettese, a pénztárnok s egy választmányi tag által íratnak alá, a társulat pecsétjével és 30 szelvénynyel láttatnak el, melyekre a közgyűlés által megállapítandó évi osztalék kifizettetik.

8. §.

A részvények csak akkor bocsáttatnak ki, ha névértékük teljesen befizettetett.

Ennek megtörténteig a részvényesek szinte bizonyos névre, s a tétleg befizetett részletösszegekről szóló ideiglenes részvényjegyekkel láttatnak el.

9. §.

A részvények s ideiglenes részvényjegyek engedmény, örökösödés és a törvény által megengedett egyéb szerzési módon ruházhatók át.

Az eredeti részvényes azonban az átruházott részvényre teendő befizetésekért mindaddig szavatol, míg a részvény átírása meg nem történt.

A részvények és ideiglenes részvényjegyek átírásáért a tartalékalap javára 1 frt. díj fizetendő. (12. §.)

10. §.

A társulat kötelezettségeiért — minden részvényes egyedül saját részvényei névértéke erejéig, a társulat pedig mások irányában elvállalt kötelezettségeiért összes tőkéjével s minden vagyonával kezeskedik.

11. §.

A részvényesek részvényösszegük erejéig — az intézet összes vagyonának tulajdonosai.

Egy teljesen befizetett részvény tulajdonosa semmi szin alatt utófizetésre nem kötelezhető.

B) A tartaléktőke.

12. §.

A tartaléktőke, melynek rendeltetése az, hogy belőle a társulat esetleges veszteségei pótolassanak, alakittatik :

- 1) a 78. §-ban említett tiszta jövedelem 5% százalékból;
- 2) a megsemmisített részvényjegyek és részvényekre tett részletfizetésekből (6. §.);
- 3) az átíratási díjakból (9. §.);
- 4) a takarékpénztár elleni elévült követelésekből (32. §.).

13. §.

Ha a tartaléktőke, az alaptőke be nem fizetett összegeig emelkedik, ennek fele az alaptőke kiegészítésére fordítható, és ha a tartaléktőke ismét előbbi magasságát elérte, ezen művelet ismételhető.

14. §.

Ha az alaptőke az alapszabályilag megállapi-

tott 100,000 ftra kiegészítettett, a tiszta jövedelemből évenként csak 3% fog a tartaléktőkére fordítatni.

15. §.

Azon esetben, ha a tartaléktőke veszteségek pótlása által kisebb összegre olvadna le, a tiszta nyereményből mindenekelőtt a tartaléktőkének az esetleges veszteség pótlására fordított része egészítendő ki.

16. §.

A tartaléktőke külön kezelendő, és a 79. §-ban említett üzletkimutatásban külön kiteendő.

II-ik fejezet.

Az intézet üzletköre.

17. §.

Az intézet által gyakorlandó üzletágak következők:

- A) Betételeknek kamatozás végett elfogadása takarékpénztári könyvecskékre, vagy folyó számlára.
- B) Előlegezések osztrák és magyar állampapírokra és az állam által biztosított vállalatok többségi kötvényeire és záloglevelekre.
- C) Kölesön-üzlet ingatlan javakra.
- D) Váltóleszámitolási üzlet, továbbá utalványozásoknak és kereskedelmi viszonyokból eredt kötelezettségi okmányok leszámítolása.
- E) Előlegezések arany- s ezüstpénzekre, más nemes érczekre és kézi zálogokra.

- F) Letétemények átvétele és a B) pont alatt megnevezett értékek vásárlása s eladása.
- G) Pénzek elhelyezése más intézeteknél.
- H) Pénzeknek, váltóknak és más értékpapíroknak átvétele folyó számlára.
- I) Kereskedelmi intézetekkel való üzleti egybekötetés, azok megbízásainak elfogadása, vagy megbízásoknak olyanokra ruházása a hitel és kereskedelmi forgalom könnyítése céljából.
- K) Hitelegyletek alakítása, melyek ügyrende a választmány által külön fog kiadatni.

A betételeknek kamatozás végetti elfogadása.

18. §.

Az intézet takarékpénztári könyvecskékre vesz át pénzeket kamatozás végett.

A legkisebb összeg 50 kr., a kamatozás azonban csak 1 forint betét után kezdődik.

19. §.

A kamatláb a betételekre nézve a választmány által határoztatik meg. A kamatláb leszállítását azonban köteles 30 nappal életbeléptetése előtt a hivatalos lapban közhirrre tenni.

20. §.

A takarékpénztári betételeknek kamatozása a betételt követő nappal kezdődik.

21. §.

A kamatfizetés rendszerint félvétenként, és pedig január és július havában történik. A kitűzött határidőben fel nem vett kamatok a következő hó

1-ső napjától a tőkéhez csatoltatnak s tovább kamatoztatnak.

22. §.

A takarékpénztár csak oly betételek után fizet kamatokat, melyek legalább 15 napig az intézetnél hagyatnak.

23. §.

A visszafizetési határidők következők:

100 frtig terjedő betételeknél a visszafizetés felmondás nélkül történik, 101—500 frtig a visszafizetési határidő 5 nap,

500—1000 frtig 8 nap,

1001—5000 frtig 30 nap,

5000—felfelé 3 hónap.

Kölcsönös megegyezés esetében a visszafizetések előbb is történhetnek.

Felmondott összegek, melyek a kitűzött határidőben fel nem vétettek, újabbi felmondást tesznek szükségessé.

24. §.

A takarékpénztári könyvecskék bizonyos névre szólnak ugyan, a könyvecske előmutatója azonban személye azonosságának igazolása nélkül is jogszerű birtokosnak tekintetik, s neki a tőke, úgy a kamatok is kifizettetnek.

Kivételnek csak akkor van helye, ha:

1-ör. A kifizetés megsemmisítés, bírói letiltás, vagy ideiglenes előjegyzés által gátoltatik.

2-or. Ha a könyvecske tulajdonosa magának fentartotta azon jogot, hogy a betétel csak saját

kezéhez, vagy meghatalmazottjának fizettesék ki.

Ez utóbbi fentartás a takarékpénztári könyveeskére, úgy a főkönyv illető lapjára feljegyzendő, és az ily feltételhez kötött betételek kiszolgáltatásánál a lehetőleg nagyobb óvatosság követendő.

25. §.

A betéti könyveeskék, melyek a betevő nevét, a betett szám és szavakkal kiírandó összeget, a betét napját, úgy a kamatlábat, végre a tőke és kamatok visszafizetését jelző rovatokat tartalmazzák, folyó szám, s az egyleti főkönyv azon lapszámával láttatnak el, mely alatt bejegyezve lettek.

A pénztári napló tételszámai, melyek alatt a betételek és visszafizetések történnek — szinte a betéti könyveeskére vezettetnek.

26. §.

A betéti könyveeskéhez, az alapszabályok kivonata és az 1 — 100 frtig terjedő betételek kamatját kitüntető táblázat mellékeltek.

A betéti könyveeskékért díj nem fizettetik.

27. §.

Minden betétel és visszafizetés a könyvvezető, pénztárnok és napi biztos által iratik alá.

28. §.

Ha a betéti könyvecske elvesz, a tulajdonos köteles ezt a név és összeg előadása mellett azonnal bejelenteni; ily bejelentés után az elveszett betéti könyvecske előmutatójának a tőke és kamat csak a törvényes birtoklást, illetve tulajdonjog igazolása után fizethető ki.

29. §.

Ily esetekről előjegyzés vezettetik, mely azonban csak 14 napig érvényes.

Ezen idő alatt köteles az elvesztést bejelentő tulajdonos a kellő biztosítási intézkedéseket rendes bíróság útján kieszközölni, mert ellenkező esetben a 14 nap lejártá után az előjegyzés kitöröltetik.

30. §.

Elveszett betéti könyvecskék megsemmisítésénél a törvényszabta eljárás követendő.

31. §.

A megsemmisítési okmány bemutatása alkalmával a jogszerű tulajdonosnak az elveszett könyvecske másodlata adatik ki, elismervény mellett, mi a főkönyvben megjegyeztetik.

32. §.

A takarékpénztári követelések elévülésére nézve az általános törvényes határozatok érvényesek; elévült követelések a tartaléktőke javára fordíttatnak. (12. §.)

33. §.

A visszafizetési feljegyzéssel ellátott, s az érvénytelenítés jeléül, a befizetéskor átlyukasztandó betéti könyvecskének visszaadása nyugtaként szolgál a pénz felvételéről.

Ily betéti könyvecskék a számadáshoz csatolandók, s a számvevő bizottság által megvizsgálandók.

Felfedezett hibákért a takarékpénztár a megkárosult felet kielégíteni tartozik, fenmaradván vizkereseti joga a hibát elkövető közege ellen.

34. §.

A félnek a fizető asztalon meg kell számlálnia pénzét, mert eltávozta után felfedezett hiányért kárpótlást nem követelhet.

C) Előlegezési üzlet.

35. §.

A takarékpénztár előlegez minden a 17. §. B) és E) pontjában elősorolt értékekre.

36. §.

Ha az előleg 3 hónapnál rövidebb időre adatik, a kamatok az egész időre, ellenkező esetben pedig évnegyedenként előre fizetendők.

Az előlegek a zálogba adott értékpapírok s egyéb kézi zálogok árfolyam szerinti értékének három negyedrészt túl nem haladhatják.

Az előleget nyerő fél a zálogul letett tárgyakon kívül köteles térítvényt adni arról, hogyha zálogait a lejáratni napon ki nem váltaná, vagy az elzálogított értékpapírok árfolyama 10 %-val lejebb szállana és a kívánt pótfizetést a hozzá intézendő felszólításra 24 óra alatt nem teljesítené, joga van a társulatnak az értékpapírokat azonnal tőzsdeszerűleg eladatni, más zálogokat pedig birói közvetítéssel, 14 nappal előbb a hivatalos lapban közzé teendő nyilvános árverés útján elárusítani, s a befolyt pénzből magát kielegíteni, s amennyiben abból a követelés nem lenne teljesen fedezve, a fedezetlen rész s járulécai erejeig az előleget nyert fél térítvénye értelmében a takarékpénztárnak adósa marad, a netaláni felesleg ellenben a félnek visszaadatik.

37. §.

Ha valamely ellenőrzési szelvény vagy a zálogról kiszolgáltatott vevény elvész, az illető fél köteles a megsemmisítést eszközölni.

D) Kölesön-üzlet.

38. §.

A takarékpénztár kölesönöz:

1-szor. Telekkönyvezett földbirtokra.

A folyamodványhoz következő mellékletek csatolandók:

- a) hiteles birtok- és
- b) hiteles adótelekkönyvi kivonat;
- c) ha a jelzálogul szolgáló birtok községi közvagyon, gyámság vagy gondnokság alatt levők tulajdona, az illetékes felügyelő hatóság engedélye.

2-szor. Szilárd anyagból épült, tűzkár ellen biztosított házakra;

A folyamodványhoz következő mellékletek csatolandók:

- a) hiteles birtokkönyvi kivonat.
- b) törvény értelmében szerkesztett becslevél;
- c) tűzkármentesítési bizonyítvány;
- d) az épület mily karban létéről szóló szakértői bizonyítvány; végre
- e) az utolsó évi bérjövodelmi bevallás.

39. §.

A kölesön a zálogilag bekeblezett előző terhek beszámításával földbirtokok és nem igen jövodelmező házakra nézve, a becsérték fele részén; különö-

sen jó helyen fekvő s állandóan jól jövedelmező házakra nézve pedig a becsérték $\frac{2}{3}$ -ad részén túl nem terjedhet. A becsérték maximuma azonban mindenkor a választmány által határoztatik meg.

40. §.

A kölcsönt kérő folyamodványok a választmány üléseiben, beadási idő és sorrend szerint tárgyaltnak. A választmány jogosult a jelzálogul szolgáló ingatlanok megvizsgálására kebeléből egy tagot s szükség esetében szakértőket is kiküldeni, s a folyamodvány elintézését, azok minden esetben írásban foglalandó jelentések beérkezéig függővé tenni.

41. §.

Kölcsönt kérő több folyamodók közül az elsőség azt illeti, ki nagyobb biztosítékot nyújt, különben a kérvény benyújtásának ideje határoz.

42. §.

Az engedélyezett kölcsön az intézet által megállapított szerkezet szerint kiállított s bekeblezett kötvényre szolgáltatik ki.

A kölcsönt élvezők tartoznak az intézetnél a betáblázási elsőbséggel bíró adósságok kamatairól rendes fizetését, a házakra nézve pedig még a tűzkárbiztosítást a kamatfizetések alkalmával negyedévenként igazolni.

43. §.

Kölcsönök rendszerint részlettörlesztések feltétele mellett, — a körülményekhez képest kivételesen azonban esetenként kitűzendő előleges felmondás mellett is adatnak.

E) Váltó-leszámitolási üzlet.

44. §.

A takarékpénztár leszámítol — idegen és saját váltókat.

A benyújtott váltónak következő kellékekkel kell birni;

- a) legalább 50 frtról szóljon;
- b) lejárat ideje 6 hónál hosszabb nem lehet;
- c) legalább két elismert biztonságú váltóképes egyén czimével legyen ellátva.

III-ik fejezet.

Általános határozatok az egyes üzletágakra nézve.

45. §.

Az előlegezési kölcsön- és váltóleszámitolási üzletnél szedendő díjak s kamatok magasságát a választmány esetről esetre állapítja meg.

46. §.

A kölcsön- és leszámítolási üzlet körül hozott helytadó vagy elutasító határozatokat a társulat a felek irányában indokolni nem tartozik.

47. §.

Új üzletágaknak a takarékpénztár üzletkörébe való felvétele fölött a választmány indokolt előterjesztése alapján a közgyűlés határoz.

IV-ik fejezet.

A takarékpénztár szervezete s igazgatósága.

48. §.

A takarékpénztár ügyeit igazgatják :

- a) a közgyűlés,
- b) a választmány,
- c) az igazgatóság.

A közgyűlésről.

49. §.

A közgyűlések rendesek és rendkívüliek.

Rendes közgyűlések évenként egyszer tartatnak, és pedig az év első negyedében.

Rendkívüli közgyűlések annyiszor tartatnak, amennyiszer valamely körülmény miatt annak összehívását a választmány elhatározza, vagy ha ez az összes részvények egy tizedrészét birtokoló részvényesek által kívántatik, s annak célja az igazgatóságnak kellőleg indokolva írásban bejelentetik.

50. §.

A rendes közgyűlés napja annak megtartása előtt négy héttel, a rendkívüli közgyűlés napja pedig legalább 15 nappal előbb az intézet helyiségeiben falragaszok által és a magyarországi hivatalos lapok útján közzé teendő, — felsoroltatván a hirdetményben azon tárgyak is, melyek tanácskozás alá fognak vétetni.

51. §.

Közgyűlések a választmány határozata folytán az elnök vagy helyettese által hivatnak egybe.

52. §.

A közgyűlés megtartása előtt — egy a választmány által saját köréből választott három tagu bizottság minden felhatalmazási és mentő okiratot megvizsgálni s azok érvényessége fölött határozni tartozik. Az ezen határozattal meg nem elégedő félnek a közgyűléshez való felebbezési joga fentartatik.

53. §.

Érvényes határozathozatalra legalább 30 részvényes jelenléte megkívántatik, kik az összes részvények egy negyedrészt birják.

Az alapszabályok megváltoztatására, ugy az intézet feloszlására azonban a jelenlevő részvényesek három negyedrészenek beleegyezése kívántatik.

Ha a részvényesek a megkívántató számban meg nem jelennének, tizenötöd napra második közgyűlés hivatik egybe, melyben a jelenlevők azon tárgyak felett, melyek az első közgyűlés napi rendéhez tartoztak, minden további tekintet nélkül érvényes határozatot hozhatnak.

54. §.

Közgyűlésen csak oly részvények birtokosai birnak szavazati joggal, kiknek nevére azok kiállitva lettek, vagy kik a szerzett részvények átiratása végett legalább 30 nappal a közgyűlés előtt jelentkeztek. A részvényesek meghatalmazott által is képviseltethetnek.

A választmány köteles a részvényesek lehetőségig teljes névjegyzékét a közgyűlés elébe terjeszteni.

55. §.

A közgyűlésen minden egyes részvény tulaj-

donosa szavazati joggal bir, tiz szavazatnál többel azonban senki sem rendelkezhetik, bármennyi részvénnyel birjon is, még pedig sem mint részvénybirtokos, sem mint meghatalmazott.

A ki a közgyűlési tanácskozásban részt akar venni, köteles annak megtartása előtt legalább 3 nappal részvényét az intézet irodájában letenni. A letett részvény ideiglenes átvéti jeggyel cseréltetik ki, mely belépti jogosítvány gyanánt szolgál, s a közgyűlés után a letett részvényért kicserélendő.

56. §.

A közgyűlési elnököt a jelenlevő részvényesek saját körükből választják. Ez vezeti a tárgyalásokat, a kitűzött sorrend szerint.

57. §.

A közgyűlés hatásköréhez tartozik :

- 1) Részvénytársulati elnöknek, — helyettesének és a választmány tagjainak megválasztása.
- 2) Egy nyolcz tagu bizottmány választása, melynek feladata az évi üzlet-kimutatást s mérleget átvizsgálni s erről jelentést tenni.
- 3) Az igazgatóság jelentését elfogadni s tárgyalni.
- 4) A legközelebb lefolyt üzletév számadásai és a mérleg megvizsgálására kiküldött bizottmány jelentése felett határozni, az elébbi üzletév tiszta jövedelmének felosztása, az osztalék megállapítása felett intézkedni s a napi biztosok napdíjait meghatározni.
- 5) Az alapszabályok módosítása (53. §.), vagy új üzletágak megindítása. (47. §.)

- 6) A részvénytőkének új hason névértékű részvények kibocsátása által való szaporítása.
- 7) Rendkívüli, a folyó szükségletet meghaladó költségek engedélyezése.
- 8) Az 58. §-ban említett indítványok tárgyalása.
- 9) Az intézet feloszlása vagy időtartamának hosszabbítása iránti határozat.

58. §.

Ha valamely részvényes a közgyűlésen önállólag kíván indítványt tenni, szükséges, hogy azt írásban s legalább 10 részvényes által aláírva, legalább 4 héttel a közgyűlés megtartása előtt az igazgatóságnak bejelentse.

Ha ily indítvány a közgyűlés alkalmával tétetik, az utóbbi csak a felett határozhat, valjon az indítvány tárgyalására négy hét múlva rendkívüli közgyűlés hívassék-e egybe? vagy pedig az indítvány tárgyalása a legközelebbi rendes közgyűlésig elhalasztassék.

59. §.

Közgyűlési határozatok általános szótöbbséggel hozatnak, szavazatok egyenlősége esetében az elnök szavazata dönt.

Az elnök vagy a kisebbségnek jogában áll a többség határozatától netán eltérő véleményüket a jegyzőkönyvbe iktattatni, — mi azonban a határozat végrehajtását nem akadályoztathatja.

60. §.

Minden közgyűlésről jegyzőkönyv vezetendő, mely az elnök, két e célra választott részvényes s a jegyző által hitelesítendő és aláírandó.

E jegyzőkönyv teljes szövegü egy példánya a közgyűlés napjától számítandó két hét alatt a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. ministerium elé terjesztendő, s az 57. §. 5) 6) és 9) pontjában említett ügyek feletti határozatok foganatosítása a ministerium helybenhagyásától függővé teendő.

B) A választmányról.

61. §.

A választmány az elnök és helyettesén kívül 24 tagból áll, kiket a közgyűlés a részvényesek sorából választand.

Mindazok, kik csőd alá kerültek, vagy fizetéseiket megszüntették, a nélkül, hogy hitelezőiket tökéletesen kielégítették volna; továbbá mindazok, kik valamely büntény- vagy nyereményvágýból, avagy a közerkölcsiség ellen elkövetett vétség vagy kihágás miatt elítéltettek, az intézetnek sem tisztviselői, sem a választmány tagjai nem lehetnek.

Ha ily eset a hivataloskodás tartama alatt jelentkeznek, az illetőnek helye megürültnek tekintendő s azonnal betöltendő.

62. §.

Ez esetben, ugy akkor is, ha valamely tag a hivatalos működés tartama alatt a választmányból kilép, vagy meghal, azon részvényes lép helyébe, ki a legutóbbi választás alkalmával aránylag legtöbb szavazatot nyert.

Ha azonban az év folyama alatt több mint 6 hely lenne betöltendő, ez csak pótválasztás útján

eszközölhető, s a pótválasztás eszközzésére azonnal rendkívüli közgyűlés egybehivandó.

63. §.

A választmányi tagok 3 évre viszonylagos szöbbséggel titkos szavazás útján a részvényesek közöl választatnak, s hivataloskodásuk tartamára egyenként 5 darab saját nevükre szöló részvényt kötelesek az intézet pénztárába letenni.

64. §.

A választmányi üléseken az elnök vagy annak helyettese elnököl.

A választmány hetenkint legalább egyszer tart ülést.

65. §.

A választmány köréhez tartozik :

- a) Az intézet hivatalnokainak s szolgálinak megválasztása s elbocsátása, azok évi fizetésük meghatározása, az ügy s kezelési rendnek kidolgozása, s az egyes hivatalnokok teendőit szabályozó utasítás szerkesztése.
- b) Az üzlet havi kimutatásának átvizsgálása.
- c) A betételeket illető kamatláb leszállítása vagy felemelése. (19. §.)
- d) A pénztári kezelés és könyvvitelnek időnkénti átvizsgálása.
- e) A tiszta jövedelem hováfordítása iránt a közgyűlés elé terjesztendő javaslat.
- f) A részvények átengedésének elismerése s azok átírásának eszközzése.
- g) Szükség esetében utasítások adása.

Érvényes határozat hozatalára az elnökön kívül

legalább 8 tag jelenléte szükséges, határozatok általános szavazattöbbséggel hozatnak, szavazategyenlőség esetében az elnök szavazata dönt.

66. §.

A választmány tanácskozásairól jegyzőkönyvek vezetendők, melyek az elnök vagy helyettese, ezek akadályoztatása esetében pedig az e célra kijelölt választmányi tag, ugyszinte a jegyző által iratnak alá, s a legközelebbi ülés alkalmával hitelesítettnek.

67. §.

A választmány azon tagja, ki szabályszerint kölesönt szorgalmaz, vagy kinek sajátkezű vagy czége alatti váltólevelének elfogadása forog kérdésben, a tanácskozmányban nem vehet részt.

Ugyan e szabály áll, ha oly személynek váltoja, vagy kölesön ügye felett kell határozni, akivel valamelyik választmányi tag harmadizigleni rokonságban, vagy sógorságban van.

68. §.

A választmány tagjai az általuk hozott határozatokra nézve az intézet irányában felelősek, s a mennyiben ezen határozatok az alapszabályokba, vagy a törvénybe ütköznek, kártérítésre szoríthatók. Oly esetben, midőn valamely tárgy felett nem egyhangulag, hanem szótöbbséggel hozatik határozat, a kisebbségben maradt választmányi tagok, ha ellenkező nézeteiket a jegyzőkönyvbe iktatják, a felelősség alól mentesek.

69. §.

A választmány tagjainak kötelességük, hogy közülök egy-egy naponként felváltva betűsorrend

szerint az üzleti órák alatt a hivatal helyiségeiben mint napi biztos jelen legyen, s a hivataloskodás fölött őrkdjék. A napi biztos helyettesitheti ugyan magát más választmányi tag által, de ez utóbbi működéseért szinte felelős.

70. §.

A napi biztos köteles minden betéti könyvecske, a naponkint bejött és kifizetett pénzek jegyzéke, s általában minden előforduló egyéb cselekmények felett őrkdni.

71. §.

A napi biztosi minőségben működő választmányi tagok — bárczákat (megjelenési jegyeket) kapnak, melyek az évenként tartandó rendes közgyűlés határozatához képest (83. §.) beváltatnak.

C) Az elnök röl.

72. §.

Az elnök az intézet főnöke s mint ilyen ő gondoskodik az alap- és rendszabályok értelmében hozott határozatok végrehajtásáról.

73. §.

Az elnöki helyettes az elnök rendes helyettese, s távollétében vagy akadályoztatása esetében annak minden kötelességeit és jogait gyakorolja.

Az elnöki helyettes a választmányban üléssel és szavazattal bir.

74. §.

Az elnök és helyettese a részvényesek közül három év tartamára általános szótöbbséggel titkos szavazás utján választatnak, és kötelesek működésük

tartamára 10 drb saját nevükre szóló részvényt az intézet pénztárába letenni.

Mindketten a takarékpénztári pénzek használatától kizárva vannak, s kölcsönökre nézve az intézettel adóssági viszonyba nem léphetnek.

75. §.

Azon esetben, ha az elnök hivatalos működése tartama alatt meghal, vagy lemond, köteles a választmány azonnal egybegyűlni, és a fölött határozni, valjon az elnök hivatalos működése, a helyettes elnökre ruháztassék-e? a legközelebb tartandó közgyűlésig, — vagy pedig az elnök megválasztására rendkívüli közgyűlés hívassék össze.

Ha a helyettes elnök meghal, vagy lemond — helyébe azon választmányi tag lép, ki a választás alkalmával legtöbb szavazatot nyert.

76. §.

Az elnök, esetleg a helyettes elnök teendőihez tartozik :

- a) A választmány üléseiben elnökölni.
- b) A választmány határozata alapján rendkívüli közgyűléseket egybehívni, az évi rendes közgyűlés határnapját kitűzni, úgy nemkülönben, ha a körülmények kívánnák, a választmányt rendkívüli gyűlésekre egybehívni.
- c) Az alapszabályok pontos megtartása fölött őrködni.

Az elnöknek jogában áll bármelyik hivatalnokot vagy szolgát mulasztás, vétség vagy képességihiány esetében a választmány meghallga-

tása és beleegyezésével hivatalától felfüggeszteni és helyettest nevezni.

- d) A közgyűlésnek az üzleti forgalomról s jelentékenyebb eseményekről jelentést tenni.
- e) Két választmányi tag közreműködésével pénztári vizsgálatot tartani.

D) Az intézet hivatalnokairól.

77. §.

Az intézeti hivatalnokok s szolgák viszonya a társulat irányában, azok hatásköre és teendői a 65. §. a) pontja értelmében szerkesztendő utasítás által szabályoztatik.

Általános elvül szolgál, hogy az intézet hivatalnokai a takarékpénztári pénzek haszonvételeitől ki vannak zárva, s hogy működésükért a felektől semmiféle czim alatt jutalomdíjt elfogadniok nem szabad.

V-ik fejezet.

Az intézet tiszta jövedelmének felosztása s a zárszámla.

78. §.

Az intézetnek az évi zárszámadás után mutatózó tiszta jövedelméből első sorban az elnök 1 %, a tartaléktőke 5 % esetleg (14. §.) 3 %-ban részesítettik, az ezen felül maradt összegből 3 % jótékony célokra, 2 % az igazgatónak, 2 % a hivatalnokoknak, 7 % a választmánynak, a további tiszta

nyeremény a részvényeseknek mint osztalék fizetetik ki.

79. §.

Minden év végével, vagyis december 31-én pénztári főzárlat, s az egész kezelés mérlegezése történik.

A mérleg s a forgalom kimutatása évenként közzé teendő s egy példány a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. ministerium elé terjesztendő.

VI-ik fejezet.

Panaszok eldöntése.

80. §.

Egyes betevőknek szabályellenes eljárás miatti panaszai az illetékes törvényhatóság elé tartoznak.

Mindazon esetekben, hol a takarékpénztár felvagy alperesként szerepel, sz. kir. Komárom városára illetékes bíróság illetősége alá tartozand.

81. §.

Az egyleti viszonyból származó viszályok eldöntése választott bíróságra bízatik, mely a magyar törvénykezési rendtartás szabályai szerint Komárom városában állítandó egybe.

VII-ik fejezet.

A társulat feloszlásáról.

82. §.

A takarékpénztár tartama egyelőre 30 évben állapittatik meg. De működését ezen időn túl is folytathatja, ha ez a közgyűlés által a részvényesek

$\frac{3}{4}$ -ed részének beleegyezésével elhatározzatik, s e határozat a kormánynak, a törvény értelmében bejelentetik.

A 30 év lejártá előtt a társulat feloszlik:

- 1-ször. Ha az intézetet annyi veszteség érné, hogy a tartaléktőkén felül a részvénytőke fele is elveszne.
- 2-szor. Ha az összes részvényesek $\frac{3}{4}$ -ed része, kiknek egyszersmind legalább az összes részvények $\frac{3}{4}$ -ed részét is birtokolniok kell, az intézet feloszlását közgyűlésileg elhatározná.

83. §.

Mindkét esetben a feloszlási terv a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. ministerium elé terjesztendő, s az intézetnek a felek irányában fenálló kötelezettségének kiegyenlítésére szolgáló eszközök kimutatandók. Az összes tartozások kielégítése s a részvénytőke visszafizetése után fenmaradó tiszta vagyon, részben a közgyűlés által meghatározandó jótékony célokra fordítható, részben a részvényeseknek kifizetendő.

VIII-ik fejezet.

A kormány-felügyeletről.

84. §.

A kormány felügyeleti jogát, esetről esetre kiküldendő biztos által gyakorolja.

A biztos jogában áll az intézet mindennemű üléseiben részt venni, az alapszabályok pontos megtartása fölött őrködni, alapszabályellenes határozat-

tokat felfüggeszteni, a könyveket átvizsgálni és magának az üzlet állásáról s a pénztár állapotáról tudomást szerezni.

Komárom, augusztus 14-én 1872.

Az alakuló közgyűlésből:

Molnár Ádám m. k.,
közgyűlési elnök.

Kiss János m. k.,
jegyző.

11076. szám.

Ezen alapszabályok a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. k. ministeriumnak a törvény értelmében bemutatattak.

Kelt Pesten, 1872. évi szeptember hó 26-án.

Szlávy m. k.

(p. h.)